

לחכות עלינו!

מתחייבת לדאוג לכך ששום יהודי לא ייהרג. אם המשפט הזה לא הופיע בשלמותו בעתונות, אין לכך הסבר אלא אחד: בנאומי של מר שרת נעשתה צנזורה "חיובית".

הפסקתי את דברייך, מר בגין. אמרת שדי רעתך אין לממשלה כל מדיניות אסטרטגית. כן, הם גם מודים כי הערבים רוצים להשמידנו ומתכוונים למעשה ובכל המרחק למה שקרוי סיבוב שני.

לפני ימים מספר קראתי בניו יורק טיימס את הודעתו של ראש המטה, רב־אלוף משה דיין, אשר הכריז כי "המלחמה הכללית בינינו ובין הערבים היא בלתי־נמנעת, לפי יוזמת הערבים". אם נסכם את שתי ההודאות האלה, יוצא כי מבחינת העתיד צפויה לנו, במצב הקיים, שפיכות דמים זו תימשך שנות דור. ולאחר מכן צפויה לנו מלחמה כללית בכל החזיתות, לפי יוזמת הערבים. בזמן שהם ירגישו, או לפחות יניחו, כי ידם על העליונה.

במלים אחרות, אתה מציע, מלחמה מונעת? לא. אני מציע, מפעלי־הגשמה מונעים" והנני מאמין כי מיבצעי־הגשמה אלה אפשר לבצע גם בלי מלחמה כללית; למעשה, הם עשויים למנוע מלחמה כללית. אבל אפילו אם הם כרוכים בסיכון של מלחמה כללית, מוטב לקבלם. מאשר ללכת בבטחון מוחלט לקראת מלחמה כללית לפי יוזמת האויב, אחר תקופה ארוכה של שפיכות דמים וערעור בטחוננו, ערעור הפרסטיגיה של הנשק העברי וערעור המוראל בקרב העם והנוער.

הסבוב השני בלתי נמנע

לטובת מי פועל, לדעתך, הזמן? לטובת ישראל או לטובת הערבים?

אני מאמין כי בתקופה שבין 5 עד 10 שנים יהיה לאל ידינו לנפץ את כוחם הצבאי של מדינות ערב בכל מקרה של מלחמת חיות גלויה. אולם היתה זו קלות־דעת גוראה לו היינו מניחים כי הזמן פועל לטובתנו. האמת היא כי מבחינת הנתונים האובייקטיביים פועל הזמן לטובת אויבינו.

מדוע אתה חושב כך?

אין אנו מתרבים, אלא מתמעטים. במדינות־ערב קם דור חדש, אשר בעוד 5 עד 10 שנים לא יזכור עוד את התבוסה הערבית. הערבים מקבלים, ויוסיפו לקבל בשנים הבאות, נשק חדש מכל הסוגים אם מאנגליה ואם מאמריקה. אמנם יש להניח כי כוחנו הצבאי יגבר מבחינת הצידוד, אבל הדיספרופורציה המספרית יכולה להיות בעוכרנו. ועל כן, יש חשש גורא בלב, שאין כלל לכחדו, מה יקרה לעצב קיומה של מדינת ישראל ולקיומו הפיסי של עמנו, אם, לאחר תקופה ממושכת של מלחמת־דמים, "זעירה" תבוא הסתערות ערבית כללית, — הבלתי־נמנעת לדבריו של ראש המטה — בכל קטעי החזית, ובשעה שתיראה לאויב כשרה?

מר בגין, במקרה שכוח עברי יפעל נגד מדינה ערבית זו או אחרת, בהתאם לתורת "שעות־הכושר". האם אינך סובר כי המעצמות הגדולות תתערבנה, אם על ידי תמיכה צבאית בריבית ישראל לירדן או למצרים, ואם על ידי הפסקת כל המענקים מאמריקה?

25 אלף הקשיבו לדברי בגין

הערבית ובין אלג'יר, ואם על ידי ההודעה למען עצמאותה של מארוקו, כלומר למעשה גירושה של צרפת מכל אפריקה הצפונית. אני בטוח שממשלה עברית אחרת, ומדיניות אחרת, היו יכולות להפוך את צרפת לבעלת־ברית נאמנה לישראל, כי האינטרס היסודי שלה במזרח התיכון — נגד הליגה הערבית — זהה לחלוטין עם האינטרס של מדינת ישראל.

מה רעתך על הגנת אמריקה לפעולה צבאית ישראלית?

יש לזכור, בניגוד למקובל, כי אין בין אמריקה לבין בריטניה שום זהות אינטרסים, זולת אחת: התנגדות — ואף היא אינה מסוכמת בימים אלה — לרוסיה הסובייטית. בכל שאר השטחים ישנו ניגוד אינטרסים עמוק בין אמריקה ובין אנגליה — אותו ניגוד אינטרסים אשר המתחרת העברית ידעה בשעתו לנצלו בעניינים פקוחות.

אמריקה מעוניינת בחיסול ממלכת הירדן?

לו הלכנו בדרך של רכישת בני־ברית, כפי שהסכרתי, אפשר היה גם בימים אלה לנצל את הניגוד העמוק בין אמריקה ואנגליה במזרח התיכון, כי אמריקה מעוניינת בדחיקת רגליה של אנגליה מכל האזור הזה, ולא רק ממנו. אם "ממלכת הירדן" משמשת את הבסיס העיקרי, ואולי האחרון, של האנגלים במזרח התיכון, הרי אין אמריקה מעוניינת כלל בשלמותה של אותה "ממלכה" אלא להפך, היא היתה מעוניינת לפחות בהחלשתה, ואולי גם בהעברתה מן העולם.

לדעתך, לא פעלה הממשלה די הצורך כדי למשוך את אמריקה דבר שדי ישראל?

עובדה היא שהממשלה, בנהלה את מדיניות הפילנטרופיה שלה באמריקה, ואת מדיניות הסכמי שביתת־הנשק הדמוניות עם מדינות־ערב, ליכדה למעשה את כל המעצמות נגדנו, על ידי כך שהקימה מהם מתנה אחת, אשר אנו מבקשים ממנו שהוא ישכנע את הערבים לחתום עמנו על חוזה שלום.

אינך מאמין, איפוא, שחל שינוי ביחס הממשלה האמריקאית למזרח? שהגיעו לשלל טון כוחות המבקשים להסתמך על הריאקציה הערבית?

לדעתי, הטענה שהממשלה הרפובליקאית היא עוינת לישראל, בעוד שהממשלה הדמוקרטית היתה ידידותית לה, טענה טפלה היא.

כדי להדגים את כל טפל תה, כדאי להזכיר כי בהגיע הלייבור לשלטון באנגליה, ב־1945, יצאו אנשי מפא"י במחולות ברחובות־העיר, בהניחם כי מפלגת אטלי־בוויץ תיתן להם עליה או מדינה.

הבעיה אינה של שלטון מפלגה זו או אחרת, לא באנגליה ולא באמריקה. אולם אם בשעת מפנה בוושינגטון, שעה שעולה ממשלה חדשה לשלטון, אומרים נציגי ישראל בעצמם שהם מעוניינים בהידוק־יחסים בין מדינות־ערב ובין אמריקה, אין הם יכולים לצפות אלא להידוק־יחסים כזה על חשבון שראש.

בסיכום אפשר לומר, כי אכן מצבנו בזירה הבינלאומית הוא כיום קשה, הרבה יותר משהיה לפני שנים מספר, אך גם זה ניתן לשנות על ידי מדיניות שתותאם למטרותנו, תסתמך על כוחנו ותפנה לבעלי־ברית ממשיים, בכברות־דרך שונות.

אבל אתה מסכים עמי שמן הסתם תפסיק אמריקה את המענקים והתרומות לישראל אם נעבור לפעולה צבאית?

אין לכחד כי בתנאים הקיימים יתכן והאמריקאים יפסיקו את מתן המענק, כפי שכבר פעם־הפסיקוהו בקשר עם ערוץ הירדן. אם נרצה להמשיך במדיניותנו, עלינו להפסיק למצו

הבהרת הבעיה המדינית אינה פתוח חשובה מהסכרת השאלה הצבאית. אין להתעלם בשום פנים ואופן מן השילוב בין גורמים מדיניים וצבאיים במערכה לאומית. שילוב זה עמד תמיד לנגד עינינו בתקופת המתחרת, ואני מאמין כי רק הודות להבנת המערכה המדינית, והשפעת מחמתנו הצבאית על הגורמים הבינלאומיים, הגענו לכך שבשעה מסויימת נתמך עמנו הן על ידי אמריקה והן על ידי רוסיה, וקיבל עזרה צבאית אדירה מצרפת.

אינך חושב שמאז השתנה המצב? מצבנו כיום יכול היה להיות הרבה יותר טוב, לו ניהלנו במשך השנים האחרונות מדיניות שמטרתה רכישת בעלי־ברית. אולם מדיניות זו לא היתה קיימת. המטרה היחידה של המדיניות הרשמית היתה להשיג הסכמי־שלום עם מדינות ערב בתנאים הקיימים, מטרה שנתגלתה לעיני כל כדמוינות לחלוטין. אולם בגלל המדיניות הזאת נטשנו לחלוטין את מטרותנו הלאומיות, ולא חיפשנו בעלי־ברית.

האנאלים ישמחו אם נהלים במצריים?

פעם אמרה הממשלה, שישראל צריכה להיות גיטאליט. איך יכולה מדינה, שיש לה אויבים, להיות גיטאליט, זאת אומרת לא לחפש לה בעלי־ברית? פעם אמר בן־גוריון כי האוריינטציה שלנו צריכה להיות על ארגון האומות המאוחדות, והוא לא שעה לאזהרתנו כי הארגון הבינלאומי אינו אלא מבצא את האינטרסים הנפרדים של חבריו, ומבחינה מדינית אינו אלא מעין "ועידת עתונאים בינלאומית מתמדת". רק בשנת 1954 גילה מר בן־גוריון כי ארגון האומות המאוחדות אינו אלא מעין "עתון עתונאים בינלאומי", ויאסור לנו לסמוך עליו.

כך או אחרת עובדה היא שמעולם לא חיפשנו בעלי־ברית בזירה הבינלאומית ובמזרח התיכון, והגנו המדינה היחידה בעולם אשר אויבים וצרים יש לה, ואילו בעלי־ברית אין לה.

במה אתה מתכוון כמונח "בעלי־ברית"? תהיה זו טעות להניח כי המונח "בעלי־ברית" בימינו זהה עם בעלי־ברית כפי שהמונח היה ידוע במאה ה־19. כלומר, גורם אשר עמו חותמת מדינה מסויימת על חוזה סודי או גלוי להגנה־התקפה, שום חוזה כאלה אינם דרושים למדינתנו. בעל ברית יכול להיות כל גורם אשר עמו נוכל ללכת כבדת־דרך, והאינטרס שלו ושלנו יותאם באותה כבדת־דרך.

למשך? קח, למשל, את הדוגמה הבולטת ביותר: אם הבריטים, אשר בהם נלחמנו משך שנים רבות, אם הם מעוניינים מבחינת האינטרס שלהם בתחלת סואץ, שאנו נוריד מהלומה על צבא מצריים, אם בשטח־הכיבוש של עזה ואם במפרץ־אילת, הרי באותה כבדת־דרך האינטרס שלנו יותאם לאינטרס שלהם, והם יכולים לשמש לנו, הם, אפילו הבריטים, בבחינת "בעלי־ברית לכבדת־דרך".

הזכרת קודם את שמה של צרפת. אתה חושב על שותפות עמה?

כן, בהיקף רחב ביותר. אין זה מקרה, אם כי הדבר אינו ידוע ברבים, כי בימי מלחמת־המגן נגד הערבים קיבלנו את רוב הנשק לא מצ'כוסלובקיה ולא מאמריקה, אלא מצרפת. כי צרפת מעוניינת לשבור את הליגה הערבית, ששימשה מכשיר לגירושה מהמזרח התיכון, ומוסיפה לשמש מכשיר למלחמה באינטרסים הצרפתיים באפריקה הצפונית. אולם המדיניות הרשמית לא זו בלבד שלא שקדה על רכישת צרפת כבעלי־ברית, על הבסיס היחידי המקובל בעולם המדיני — "מן על מנת לקחת" — אלא להיפך, המדיניות הרשמית כמעט הרסה לחלוטין את הידידות האמיתית בינינו ובין צרפת, אם עלינו להצבעת האומללה באו"ם למצו